

İş Yerlerinde Üretken Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımına İlişkin Doküman

Yayımlandı:

Veri Sorumluları İçin Yeni Bir Politika Belgesi “Kurum İçi Yapay Zekâ Politikası”

9 Nisan 2026

Hatırlayacağınız üzere, 13 Ocak 2026 tarihli [Bilgi Notumuzda](#) (“**Bilgi Notu**”) Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“**Kurum**”) tarafından yayınlanan ve Üretken Yapay Zekâ (“**ÜYZ**”) hakkında 15 ana sorudan yola çıkarak açıklamalarda bulunan “Üretken Yapay Zekâ ve Kişisel Verilerin Korunması Rehberi”ni incelemiştik.

Söz konusu Üretken Yapay Zekâ ve Kişisel Verilerin Korunması Rehberi’nde ÜYZ’nin yer aldığı süreçlerde Kişisel Verileri Koruma Kanunu’na nasıl uyum sağlanacağı konusunda birçok önemli açıklama getirilmekteydi.

5 Mart 2026 tarihinde ise Kurum, üçüncü taraflarca sunulan ve kamuya açık olarak erişilebilen ÜYZ araçlarının iş yerlerinde kullanımına ilişkin genel bir çerçeve sunmak amacıyla hazırladığı “[İş Yerlerinde Üretken Yapay Zekâ Araçlarının Kullanımı](#)” isimli dokümanı (“**Doküman**”) yayımladı.

Kurum, ilgili Doküman’ı şirket, kurum ve kuruluşlar nezdinde farkındalık oluşturmak, olası risklere dikkat çekmek ve bilinçli kullanımı teşvik etmek amacıyla yayımladığını belirtmektedir. Bizler de Doküman’da ortaya konulan önemli gördüğümüz konuları sizler için aşağıda derledik.

➤ **ÜYZ Araçlarının Kontrol Dışı Kullanımı (Gölge Yapay Zekâ) ve Olası Riskler**

Bilindiği gibi günümüzde bir iş yerinde çalışanlar, ÜYZ araçlarını özellikle e-posta ve metin taslaklarının hazırlanması, belgelerin özetlenmesi, fikir geliştirme ve araştırma gibi faaliyetlerde kullanmaktadır. Bu amaçlarla da uygulamada çoğu zaman sohbet tabanlı yapay zekâ uygulamaları, kodlama asistanları ve çeviri/metin üretim araçları gibi üçüncü taraf hizmetlerinden yararlanılmaktadır.

Kurum, Doküman’da, “Gölge Yapay Zekâ” (“**Gölge YZ**”) kavramını “*kurum veya kuruluş bünyesinde ÜYZ araçlarının, söz konusu kurum veya kuruluşun bilgisi, onayı veya kurumsal kontrolü dışında çalışanlar tarafından iş süreçlerinde kullanılması durumu*” olarak ifade etmektedir. Doküman’da belirtildiği üzere, bu tür kullanım, çalışanların bireysel inisiyatifiyle ortaya çıkabilmektedir. Kurumsal kontrol dışında kullanılan ÜYZ araçlarının çeşitli riskler doğurabileceği belirtilmektedir. Bu riskler arasında:

- Denetlenebilirlik ve hesap verebilirlik sorunları,
- Hatalı veya yanıltıcı yapay zekâ çıktılarının karar süreçlerini olumsuz etkilemesi,
- Fikri mülkiyet ve ticari sırların korunmasına ilişkin riskler,
- Kurumsal itibar ve güven kaybı,
- Bilgi ve siber güvenlik riskleri,
- Kişisel verilerin hukuka aykırı şekilde işlenmesi veya yetkisiz kişilerce erişilebilir hale gelmesi

gibi hususlar yer almaktadır. Bu nedenle söz konusu araçların kullanımında (i) veri güvenliği, (ii) doğrulama süreçleri ve (iii) kişisel verilerin korunmasına ilişkin yükümlülüklerin gözetilmesinin önem taşıdığı ifade edilmektedir.

Doküman'da, Gölge YZ olgusunun, kurum tarafından bilinmeyen, izlenmeyen veya kurumsal risk yönetimi süreçlerine dahil olmayan bilişim araç ve hizmetlerinin iş amaçlı kullanılması anlamına gelen "Gölge BT" (Shadow IT) uygulamalarıyla benzer özellikler taşıdığı da ifade edilmektedir.

Ancak, Doküman'da, Gölge YZ'nin özellikle ÜYZ araçlarının veri işleme, içerik üretimi ve iş süreçlerine yön veren karar mekanizmalarına doğrudan etki edebilme kapasitesi nedeniyle farklı boyutlarda ele alınması gereken riskleri beraberinde getirdiğinin altı çizilmektedir.

➤ İş Yerlerinde ÜYZ Araçlarının Kullanımına İlişkin Dikkate Alınabilecek Hususlar

Kurum, Doküman'da, ÜYZ araçlarının kullanımını yasaklamaya yönelik yaklaşımların ve uygulamaların gerçekçi sonuçlar doğurmayacağını, tam tersine, ÜYZ araçlarının kontrol ve görünürlük dışı kullanımına teşvik edeceğini belirtmektedir. Gerçekten de bu tür bir kontrolsüzlük şirketin gizli verilerinin, ticari sırlarının, işlediği kişisel verilerin yapay zekâ sistemleri ile eğitim amacı da dahil olarak paylaşılması sonucunu doğurabilir (*hatta bu notun konusu olmamakla birlikte yapay zekânın kamu kurum ve kuruluşlarında yasaklanması fakat memurlar tarafından yine de kullanılması aynı riski bu sefer devlet sırları için gündeme getirecek ve çok ciddi bir milli güvenlik sorunu yaratacaktır*).

Bu nedenle, Kurum, yasaklayıcı yaklaşımlardan ziyade yönlendirme, denge ve farkındalık temelli yaklaşımların benimsenmesinin önem taşıdığını vurgulamaktadır. Bu kapsamda, iş yerlerinde ÜYZ araçlarının kullanımında dikkate alınabilecek başlıca hususlar Doküman'da aşağıdaki şekilde ele alınmıştır;

- **ÜYZ araçlarının doğru ve uygun kullanımının sınırlarını ortaya koyan açık bir kurumsal politika veya yönlendirme çerçevesinin oluşturulması:** Bu kapsamda, hangi ÜYZ araçlarının hangi amaçlarla kullanılabilceği, kullanım koşulları, bu araçlara aktarılacak bilgi türleri, üretilen çıktılara ilişkin kullanım esasları, veri gizliliği ile veri

güvenliği ve çalışan farkındalığına ilişkin eğitim gibi hususların belirlenmesinin, kullanımın daha kontrollü ve öngörülebilir şekilde yönetilmesine katkı sağlayacağı ifade edilmektedir.

- **Çalışanların ÜYZ araçlarıyla etkileşimi sırasında kurumsal açıdan hassas nitelik taşıyan bilgiler ile kişisel veriler bakımından dikkatli bir yaklaşım benimsenmesi:** Doküman'da, özellikle üçüncü taraflarca sunulan ÜYZ araçlarıyla veri paylaşımının, bu bilgilerin kurumsal kontrol mekanizmaları dışında işlenmesine yol açabileceğinden risk oluşturabileceği belirtilmektedir. Bu nedenle, kişisel verilerin mümkün olduğunca paylaşılması; gerekli durumlarda ise anonimleştirilmiş veya genelleştirilmiş ifadelerin tercih edilmesi ve özellikle sağlık, finansal ve hukuki nitelikte hassas bilgilerin paylaşımında daha temkinli davranılması önerilmektedir.
- **ÜYZ araçları tarafından üretilen çıktılara aşırı güven duyulması ve insan yargısının geri planda kalması riski:** Doküman'da belirtildiği üzere, "otomasyon ön yargısı" olarak ifade edilen bu durum, kullanıcıların yapay zekâ çıktılarının doğruluğunu yeterince sorgulamadan kabul etmesine ve hatalı veya yanıltıcı bilgilerin iş süreçlerine dahil edilmesine yol açabilmektedir. Bu nedenle, ÜYZ çıktılarının nihai kararların dayanağı olarak kullanılmaması, doğruluk ve bağlam açısından insan denetimi altında değerlendirilmesi önerilmektedir.
- **ÜYZ araçlarının iş süreçlerinde kullanımının yönetilebilmesi bakımından, veri güvenliği ve erişim kontrolüne ilişkin tedbirlerin değerlendirilmesi:** Bu kapsamda çalışanların yalnızca kurum tarafından belirlenen ÜYZ araçlarına erişebilmesi, bu araçlarla paylaşılması gereken bilgi türlerinin açıkça belirlenmesi ve erişimin görev ve ihtiyaç temelli şekilde sınırlandırılması önerilmektedir. Ayrıca, harici platformlara erişimin kontrol altına alınması, ÜYZ araçlarının yalnızca kurumsal cihazlar üzerinden kullanılması ve rol temelli erişim yaklaşımlarının benimsenmesi gibi uygulamaların risklerin yönetilmesine katkı sağlayacağı ifade edilmektedir.
- **Çalışanlar nezdinde farkındalık oluşturulması:** Bu kapsamda, ÜYZ kullanımına ilişkin politika ve yönlendirmelerin çalışanlara duyurulması, bu belgelere kolayca erişimin sağlanması ve çalışanlara yönelik bilgilendirme ile eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi önerilmektedir. Ayrıca, çalışanların yapay zekâ çıktılarının doğruluğunu sorgulayıcı bir yaklaşım benimsemeleri ve karşılaştıkları sorunları paylaşabilecekleri geri bildirim mekanizmalarının oluşturulmasının, risklerin tespit edilmesi ve sorumlu ÜYZ kullanımına ilişkin kurumsal kültürün gelişmesine katkı sağlayacağı ifade edilmektedir.

Yorumumuz: ÜYZ araçlarının çalışanlar tarafından iş süreçlerinde giderek daha yaygın şekilde kullanılması, bu araçların kurumsal kontrol dışında kullanılmasına ve özellikle kişisel verilerin korunması ile bilgi güvenliği bakımından çeşitli risklerin ortaya çıkmasına yol açabilmektedir. Bu Doküman ile birlikte, Kurum'un, söz konusu araçların kullanımının tamamen yasaklanmasından ziyade kurumsal politika, farkındalık ve denetim mekanizmaları çerçevesinde yönetilmesi gerektiği yönünde bir yaklaşım benimsediğini söylemek mümkündür. Bu nedenle kurumların, ÜYZ araçlarının kullanımına ilişkin iç politika ve kontrol mekanizmalarını gözden geçirmeleri veya oluşturmaları ve gerekli yönetim çerçevesini uygulamaları önem arz etmektedir.

Bora Yazıcıoğlu

bora@yazicioglulegal.com

Nafiye Yücedağ

nafiye@yazicioglulegal.com

Ece Oğur

eceoqur@yazicioglulegal.com

Bu not hukuki görüş niteliğinde değildir. Sadece bilgi amaçlı hazırlanmış ve gönderilmiştir. Konuyla ilgili hukuki görüş almak isterseniz bizimle bağlantıya geçmenizi rica ederiz.